

Treenighetssøndag 2022- Brandt Klawitter (ELBK)

Salme 99, Gt Jes 6:1-7, Ep Rom 11:3-36, Ev Joh 3:1-15, II Joh 15:1-9

Nåde være med dere og fred fra Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus!

I dag, på Den hellige treenighetsdag, befinner vi oss ved en skillelinje. Siden begynnelsen av desember har vi fulgt med på Jesu jordiske liv. Fra profetenes profetier under adventstiden til Jesu fødsel, hans undergjerninger og åpenbaringen om at Jesus er Messias, Faderens Sønn. Gjennom fastetiden hørte vi det bittersøtte budskapet om Jesu stedfortredende lidelse og død. De siste ukene har vi fått høre om hans herlige oppstandelse og himmelfart. Herren lever og regjerer nå og i all evighet! Ja, og han har til og med gitt oss Den Hellige Ånd slik at vi skal kunne kjenne ham og tro på ham. Det feirer kirken på pinsedagen. Nå feirer vi den siste og herlige kirkefesten, før vi neste uke fortsetter inn i kirkeårets *annet* halvår. Men i dag feirer vi Den Hellige Treenighets dag.

Dagens prekentekst får oss til å bøye oss dypt ned for vår Gud. Teksten er ingenting annet enn en lovsang. En sang som hjelper oss med å forstå Paulus' egen forundring over den treenige Gud. Herrens apostel begynner: "*Å dyp av rikdom ...*" Her bekjenner han hvor ubegripelig rik Gud er. Men Guds rikdom er ikke rikdom slik vi kjenner rikdommen. Nei, her taler han ikke om gull, sølv, aksjer eller annen jordisk rikdom. Paulus snakker om noe helt annerledes og mye, mye bedre.

Det er verdt å stanse et øyeblikk her. Om Paulus, Jesu Kristi apostel, kaller Guds rikdom for den ekte rikdom, da bør det også få oss til å tenke over hva *vi* kaller for rikdom! Tror vi at det er Guds velsignelser og hans rikdom som gjør oss virkelig rik eller setter vi vår lit til noe annet? Til og med hedningene i den gamle verden måtte erkjenne at menneskelig, jordisk rikdom ikke kunne gjøre lykkelig. Tenk på fortellingen om kong Midas. Han ville ha rikdom, mye gull. Han fikk ønsket sitt oppfylt, og alt han rørte ved ble forvandlet til gull. Men, da oppdaget han at gull faktisk ikke kunne gjøre ham rik. Han kunne verken spise eller drikke. Maten ble jo til gull! Og da datteren hans prøvde å gi ham en klem, ble hun også forvandlet til gull. Ja, med all verdens gull ble han en fattig mann. Slike jordiske historier hjelper også oss med å reflektere over hva vi faktisk skulle sitte igjen med om alle jordiske rikdommer skulle bli tatt fra oss? Midas hadde ingenting som virkelig var verdt noe.

Så må vi stille oss spørsmålet: Hva er Guds rikdom? Tidligere i Romerbrevet skrev Paulus om denne rikdommen. I andre kapittel taler han om *Guds rikdom på godhet og overbærenhet og tålmodighet*. (2:4) Ja, her hører vi om en rikdom som vil føre mennesker fra synd til omvendelse. I niende kapittel snakker Paulus om *hvor rik Guds herlighet er* (9:23). Der fortelles om en rikdom som vises dem som har lært Guds barmhjertighet å kjenne. I kapitel ti oppdager vi enda mer. Der hører vi at Herren ikke gjør forskjell på folk – om de er jøde eller hedning. *Alle har de samme Herre, som er rik nok for alle som påkaller ham*. (10:12) Nei, rikdommen med Gud består ikke av gull eller sølv, men Guds godhet, overbærenhet, tålmodighet og herlighet for alle som påkaller ham. Ja, det er spesielt på slike måter at Gud er rik, selv om *ham tilhører alle dyr i skogen, dyrene på fjellene i tusentall*. (Sal. 50:10)

I kapitel 11 gir Paulus en ytterligere beskrivelse av Guds rikdom. Bildet blir langsomt mer detaljert. Guds rikdom inkluderer også *Guds visdom og kunnskap*. (11:33) Med denne beskrivelsen oppdager vi hvor dype og ufattelige Guds tanker er. Med disse ordene må vi også tenke på Guds synlige visdom, Guds skaperverk: trær, blomster og fugler. Hvert blad, fjær og blomst er ingenting mindre enn et mesterverk! Ja, og jo mer man betrakter, dess større, herligere, og mer mysteriøs må vi innrømme at alt er. Ingen menneskelig visdom klarer verken å forstå eller forklare det – ja ikke en gang gjennom å forklare det med milliarder av år. Som Ordspråkene gir uttrykk for, tilhører visdommen Herren. (jf. Ord. 2:6; 3:19; 8:12-31) Det klargjøres enda tydeligere i Det nye testament der vi leser at Kristus er selve Guds visdom. (1. Kor. 1:24) Og naturen er bare begynnelsen av Guds ubegripelige visdom.

Mer mysteriøs og vanskeligere for oss å forstå blir det i fortsettelsen. *Hvor uransakelige hans dommer er, og hvor uransakelige hans veier*. Her handler det om den visdommen og den kunnskapen som Gud forholder seg til mennesket med. Hva er Guds dommer? Guds dommer strømmer ut fra hans rettferdige og fullkomne vilje – den som ikke kan endres eller legges til side. Ja, Guds dommer er den endelige fullføringen av Guds vilje – at de skyldige og de som gjør vondt må straffes og at de, til slutt, skal forbli borte fra Gud. Dette til tross for det faktum at disse ofte er de som opplever den største suksess og ære i dette livet. Nei, Gud er den som *gjør storverk med sin arm, som spredte dem som*

var overmodige i sitt hjertes tanker. (Lk. 1:51) Salmene gir også vitnesbyrd om Guds dommer og bekrefter at de er faste og urokkelige. Alt dette kan være vanskelig å forestille seg – spesielt i en verden hvor det vonde synes å seire overalt. Men Gud er hellig og rettferdig. Hans rettferdighet skal bli stående – også lenge etter jordens ende.

Hvor annerledes er imidlertid Guds dommer enn det de fleste mennesker forestiller seg! I vår verden blir alt snudd opp ned. Slik er menneskenes forstand og fornuft. Vår syndige natur vil gjerne få oss til å tro at vi og syndene våre ikke er så farlige. Ja til og med at Guds dommer ikke har noe alvorlig å si oss. Guds dommer trenger vi ikke å bekymre oss over eller gjøre noe med. Gud er jo både vennlig og snill? Den strenge Gud vil man ikke vite noe av, ei heller hans ord. Hvis vi imidlertid ikke vil vite av Guds ord, ikke lære, ikke tro på det, ikke leve med det, da har vi bare skapt oss selv en ny avgud. Da har vi ikke Bibelens Gud. Hvis vi ikke skulle frykte og bøye oss dypt for Guds dommer, da har vi til syvende og sist erstattet de sanne dommene med noe som bare kan bedra.

Guds *veier* er imidlertid annerledes enn Guds *dommer*. De hadde også vært ubegripelige for oss om ikke Gud hadde åpenbart dem for oss. Det er like vanskelig for oss mennesker å forstå Guds *veier* som det er å forstå Guds dommer, kanskje til og med vanskeligere. Det er fordi, når vi taler om Guds *veier*, taler vi om hans nådige, vennlige, helbredende veiledning og hjelp. Intet syndig menneske kan virkelig forstå Guds nådige kjærlighet: Hvordan kan jeg forstå at den hellige Gud skulle ha barmhjertighet med meg? Hvordan var det mulig at han skulle sende sin Sønn for å dø, slik at min straff, min synd og skyld skulle fjernes? Hvordan kan det være at Gud skulle se i nåde til meg og gi meg muligheten gang på gang å få høre og lese om Jesus slik at jeg skulle kunne tro på Ham og til og med – når min siste time kommer – dø salig? Hvordan kan jeg fatte at han fortsatt vil møte meg med nåde selv om jeg har gått bort fra hans vei og vendt ryggen bort fra hans ord og vilje. Ja, og med en nåde som er enda større enn syndene mine? Men slik er Guds *veier*. Det er akkurat slik han kommer oss i møte, for Jesu skyld. Og Jesus, vår gode Hyrde, fører oss til de grønne enger hvor han lar deg ligge, han leder deg til hvilens vann og fører deg på rettferdighets stier. Menneskelig sett kan vi ikke forstå og fatte Guds nådige *veier*, det at Gud skulle reddet oss gjennom sin egen Sønnns korsfestelse og seier over døden ved selv å oppleve døden? Nei, her strekker ikke menneskelig fornuft til.

Verden vil ikke vite noe om Guds dommer og *veier*. Verden er altfor glad i å ignorere Guds lov og krav, derfor vil de ikke innrømme at jeg-et selv har et stort problem med synden. På den annen siden vil verden heller ikke akseptere eller virkelig stole på Guds nåde og kjærlighet. De fleste religioner tilbyr bare ulike varianter av gode gjerninger for nokså gode mennesker. Men Guds nådige *veier* er ikke for nokså bra mennesker. Guds *veier* kan ikke hjelpe en som ikke trenger å bli hjulpet. Men for synderen som vil finne nåde, forteller Jesus om himmelens vei, *Jeg er veien og sannheten og livet*, sier han. *Ingen kommer til Faderen uten ved meg*. (Joh. 14:6)

Etter å ha snakket om Guds dommer og *veier*, fortsetter teksten vår med tre spørsmål: *For hvem kjente vel Herrens sinn? Eller hvem var hans rådgiver? Eller hvem ga ham noe først så han skulle få vederlag?* Disse spørsmålene bare bekrefter det som Paulus allerede har hevdet. Nemlig at Guds visdom og kunnskap er for store for oss, hans *veier* og dommer er for annerledes til at vi skulle kunne begripe dem. Aldri har noe menneske kunne lære noe som helst om Gud. Aldri har noen kunne lese den minste av Guds tanker. Nei, og aldri har noen gitt Gud noe slik at Gud skylder ham noe tilbake. Visdom, kunnskap og alt annet tilhører Gud alene. Av naturen har vi null og niks om ikke Gud først har lært oss, først har han gitt det til oss, først har han åpenbart det for oss. Og alt det har Gud gjort for oss – Faderen, Sønnen og Den Hellige Ånd – for at vi skal kunne leve, nå og i evigheten. Å hevde noe annet er bare menneskelig stolthet.

Så er det sant og rett at vi konkluderer slik som Paulus: *For av ham og ved ham og til ham er alle ting. Ham tilhører æren i all evighet*. Siden vi skylder Gud alt, i lys av det han har gitt oss og at han har tilgitt oss alt. Vårt liv og håp ligger i hans hender. Vi kan ikke konkludere med noe annet enn det som Paulus sier. Alene Gud være ære! Og, for alle kristne, må dette være sangen og temaet i liv og i død! Slik ber vi i Fader Vår: *Helliget vorde ditt navn, komme ditt rike, skje din vilje!* Slik lærer vi i de ti bud – spesielt i det første, *Du skal ikke ha andre guder enn Meg*. Ja, og slik er også katekismens forklaring til den første artikkelen: *For alt dette er jeg skyldig å takke og love ham, tjene og lyde ham ...* og i den andre artikkelen: *For at jeg skal være hans egen og leve under ham i hans rike og tjene ham i evig rettferdighet, uskyldighet og salighet*. Ja, ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var er og være skal, en sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.